

ČO ROBIŤ V PRÍPADE...

1. ohrozenia a vzniku povodní a záplav:

- v prípade kritického nedostatku času zanechajte akékoľvek činnosti a rýchlo sa odoberte na bezpečné (kopec, vyšší svah a pod.) alebo vopred určené miesto,
- pokiaľ máte dostatok času:
 - vypnete alebo uzatvorte hlavné rozvody elektrického prúdu, vody a plynu,
 - vybavenie domácností premiestnite do vyšších poschodí,
 - uzatvorte všetky okná,
 - pripravte si evakuačné vozidlo pre prípad krízovej situácie,
 - pripravte si lieky, dokumenty, vhodné ošatenie, trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2-3 dni,
 - zoberte si nepremokavú obuv a odev,
 - odstráňte látky, ktoré môžu v styku s vodou vyvolať chemickú reakciu (jedy, žieraviny, kyseliny a pod.),
 - informujte svojich susedov,
 - pripravte evakuáciu zvierat,
 - pripravte si evakuačnú batožinu,
 - dodržujte pokyny záchranných zložiek, orgánov samosprávy a štátnej správy, sledujte pokyny v hromadných informačných prostriedkoch.

2. vzniku požiaru:

- zistený požiar ohláste bez zbytočného odkladu na tiesňovú linku 112 alebo 150,
- ak je to možné, požiar uhasťte alebo spravte nutné opatrenia k zamedzeniu jeho šírenia,
- uzavrite prívod plynu,
- podľa možnosti vyveďte do bezpečnej vzdialenosti zvieratá, vyneste cenné veci,
- uvoľnite prístupové cesty záchranným zložkám,
- nekomplikujte činnosť záchranným zložkám po ich príjazdu na miesto zásahu,
- na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo starostu obce poskytnite vecnú alebo osobnú pomoc.

3. víchrice:

- keď nemusíte, nevychádzajte z domu,
- nezdržiavajte sa na voľných plochách,
- nezdržujte sa pri labilných prekážkach,
- zatvorte a zabezpečte okná a dvere,
- odložte z dvorov voľne položené predmety,
- nepúšťajte von deti,
- zabezpečte domáce zvieratá,
- neparkujte pod stromami a pri chatrných budovách,
- s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi nejazdite po otvorených veterných plochách.

4. úniku nebezpečnej chemickej látky (alebo pri použití chemických zbraní):

- urýchlene opustite ohrozené miesto (proti smeru vetra),
- čo najskôr sa ukryte v uzavretej miestnosti (ak je dostupný úkryt, tak v ňom),
- uzatvorte a utesnite okná, dvere a ďalšie otvory (vytvorenie izolovaného uzavretého

priestoru),

- vypnite ventiláciu,
- uhaste otvorený oheň, vypnite plynové spotrebiče,
- sledujte vysielania v hromadných informačných prostriedkoch (rozhlas, televízia),
- riad'te sa podľa vysielaných pokynov, nepodceňujte riziko,
- pripravte si prostriedky improvizovanej ochrany osôb (na ústach a nose si pridržte navlhčenú poskladanú tkaninu),
- pripravte si evakuačnú batožinu,
- telefonujte len v súrnom prípade (nezaťažujte telefónne linky),
- poskytnite pomoc chorým, postihnutým, starším osobám, osobám neschopným pohybu, postarajte sa o deti bez dozoru,
- nakrmte domáce zvieratá, dajte im vodu a uzatvorte ich,
- zachovajte pokoj a rozvahu,
- budovu opustíte len na pokyn,
- ak ste mimo budovu, vaše rozhodnutie je závislé od smeru vetra šíriaceho nebezpečnú látku zo zdroja úniku a vašej polohy (ak sa nachádzate v smere vetra a ste v časovej tiesni, okamžite vyhľadajte ukrytie v budovách a postupujte, ako pri pobyte v nich),
- čakajte na ďalšie pokyny.

Nikdy sa neukrývajte do pivníc a terénnych nerovností (priehlbiny, jamy, priekopy a pod.), nakoľko väčšina plyných chemických látok je relatívne ťažšia ako vzduch!!!

5. úniku nebezpečnej biologickej látky (alebo pri použití biologických prostriedkov):

- postupujte tak, ako pri úniku nebezpečnej chemickej látky,
- chráňte sa pred preniknutím alebo zanesením nákazy do organizmu:
- dôsledne dodržiavajte karanténne hygienické, protiepidemické a protiepzootické opatrenia,
- sledujte informácie o situácii poskytnuté miestnou samosprávou a štátnou správou,
- nepoužívajte vodu z neznámych zdrojov,
- pripravte si vodu pomocou chemických dezinfekčných prostriedkov alebo prevarením,
- udržiavajte čistotu tela i za nepriaznivých podmienok,
- zbytočne sa nedotýkajte podozrivých predmetov,
- pri známkach onemocnenia ihneď vyhľadajte zdravotnícku pomoc (podozrenie z ochorenia hláste orgánom obce alebo spádovému zdravotníckemu zariadeniu, prípadne orgánom civilnej ochrany),
- pravidelne kontrolujte telesnú teplotu,
- obmedzujte pohyb mimo budovu alebo ju opúšťajte iba na nevyhnutnú dobu (napr. nákup základných životných potrieb),
- priebežne uskutočňujte v rámci svojich možností dezinfekciu vo svojich bytoch a v domoch,
- dodržiavajte pokyny zdravotníkov a pracovníkov hygienickej služby.

6. úniku nebezpečnej rádioaktívnej látky (alebo pri použití jadrových zbraní):

- čo najskôr sa ukryte v uzavretej miestnosti (najlepšie v pivničných priestoroch), pokiaľ možno na opačnej strane od jadrového zariadenia,
- ak ste na otvorenom priestranstve, okamžite vyhľadajte najbližší dom,
- v prípade, že ste mohli prísť do styku s rádioaktívnymi látkami v dobe, než ste sa skryli, potom:
- pre vstupom do budovy kontaminovaný vrchný odev a obuv odložte do neprievzdušného obalu a nepoužívajte ich,
- dôkladne si umyte ruky, tvár a vlasy, vypláchnite oči, ústa, vyčistite si nos a uši,
- ak je to možné, osprchujte sa a vymeňte si bielizeň,
- zdržiavajte sa v stredových miestnostiach domu na prízemí alebo v suteréne (miestnosť s

minimálnym počtom okien),

- uzatvorte a utesnite okná a dvere,
- vypnite ventiláciu a utesnite ďalšie otvory,
- sledujte správy v hromadných informačných prostriedkoch,
- pripravte si prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest a povrchu tela,
- pripravte si evakuačnú batožinu,
- jódomové prípravky (tablety jodidu draselného) a prostriedky individuálnej ochrany vám budú v prípade potreby vydané aj s inštrukciou použitia (použitie až na základe verejnej výzvy),
- zabezpečte svoje potraviny a zásoby vody pred možnou kontamináciou uložením do igelitových alebo aspoň do papierových obalov a uložte ich do chladničky, mrazničky alebo komory,
- nakrmte domáce zvieratá, dajte im vodu a uzatvorte ich,
- čakajte na ďalšie pokyny,
- ukrytie alebo evakuáciu urobte až na základe pokynov záchranárov alebo po oficiálnom vyhlásení,
- budovu opustite len na pokyn.

Nepožívajte nechránené potraviny, ovocie a zeleninu!!!

7. pri dopravnej nehode spojenej s únikom nebezpečnej látky:

- odstavte vozidlo tak, aby ste neblokovali celú pozemnú komunikáciu,
- zastavte motor vozidla a urýchlene opustite zamorený priestor (v prípade dosahu pôsobenia nebezpečnej látky),
- chráňte si dýchacie cesty prostriedkami improvizovanej ochrany (vreckovkou, šatkou,...),
- v žiadnom prípade sa nepribližujte k havarovanému vozidlu, z ktorého uniká nebezpečná látka (neohrozujte svoj život),
- čo najskôr oznámte nehodu na tiesňovej linke,
- nedotýkajte sa nebezpečnej látky, ani predmetov, ktoré ňou boli kontaminované,
- po príchode záchranárov sa riadte pokynmi veliteľa zásahu alebo polície.

8. útoku teroristov:

- zachovajte pokoj a rozvahu, nešírte paniku,
- chráňte dýchacie cesty vlhkou tkaninou, opustite urýchlene ohrozený priestor a ukryte sa vo vhodnej budove,
- sledujte informácie v médiách (televízia, rádio a obecný (mestský) rozhlas),
- plňte pokyny vydané oprávnenými osobami,
- vyhotovte si prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest a povrchu tela:
 - ochranné rúško – z vreckovky, viacerých vrstiev gázy, uteráku,
 - plášť do dažďa,
 - gumené čižmy,
 - rukavice (igelitové vrecká),
 - rôzne kombinézy z impregnovaných materiálov,
- utesnite okná, dvere a iné vetracie otvory,
- zbytočne netelefonujte, len v súrnom prípade, aby sa nezaťažovali telefónne linky,
- poskytnite pomoc susedom a spolupracovníkom (deťom, tehotným ženám, starším, bezvládnym osobám),
- odstráňte z verejnej komunikácie osobné vozidlo, ktoré môže tvoriť prekážku záchraným jednotkám,
- sledujte priebežne zdravotný stav rodinných príslušníkov.

8.1 Anonymné oznámenie (uloženie bomby, trhaviny, použitie nebezpečnej látky, a pod.)

- v prípade nálezu podozrivého predmetu (obálka, balíček,...) okamžite oznámte túto skutočnosť na tiesňovej linke 112 alebo 158,
 - nedotýkajte sa podozrivého predmetu,
 - otvorte okná a dvere,
 - zatahnite záclony, závesy alebo žalúzie,
 - na výzvu opustite budovu a nasledujte evakuovaných do vyhradených priestorov,
 - vezmite si so sebou všetky osobné veci,
 - počkajte na ďalšie inštrukcie bezpečnostných zložiek riadiacich akciu,
 - pokiaľ bolo anonymné oznámenie o uložení bomby alebo trhaviny v budove, v ktorej sa nachádzate, opustite budovu a vzdiaľte sa čo najďalej od tohto miesta,
- V žiadnom prípade sa nezdržujte v blízkosti možného ohrozenia i napriek tomu, že vaša zvedavosť, čo sa bude v najbližších minútach diať, vás núti zostať v blízkosti nebezpečného miesta!!!

8.2 Obdržanie podozrivej zásielky (list, balíček):

- podozrivú zásielku neotvárajte a netraste ňou,
- uložte ju do igelitového sáčku alebo iného vhodného obalu,
- potom opustite miestnosť, umyte si ruky vodou a mydlom,
- udalosť ohláste na tiesňovú linku 112 alebo 158,
- polícia alebo hasičský záchranný zbor od vás zásielku preberie a odvezie ju na overenie obsahu.

8.3 Teroristická akcia (použitie strelných zbraní)

- pokiaľ ste mimo budovu, okamžite opustite ohrozené miesto,
- ak sa nachádzate v budove, nezdržujte sa v blízkosti okien,
- ukryte sa za vhodný kus nábytku,
- striktne dodržujte pokyny vydávané bezpečnostnými zložkami,
- nepoužívajte pevné telefónne linky,
- zachovajte pokoj a rozvahu.

9. vzniku epidémie a epidémie zo zvierat (epizootie):

- zabezpečte izoláciu chorých osôb a zvierat,
- zamedzte ich styk s ostatnými obyvateľmi a zvieratami,
- určte zdroj nákazy (napr. nesprávne uložený odpad),
- obmedzte pohyb osôb mimo priestoru nákazy (zaistite karanténu),
- zabezpečte preventívne očkovanie a podávanie antibiotík (profylaxia),
- vykonajte hygienickú očistu zasiahnutých osôb, ako aj záchranných jednotiek,
- vykonajte dezinfekciu, deratizáciu, dezínsekciu (ničenie mikroorganizmov, hlodavcov, hmyzu),
- zabezpečte ekologickú likvidáciu uhynutých zvierat.